

Soud zpřísnil trest za loupeže

Hlavní organizátor, původně odsouzený k deseti roků, dostal nakonec o dva roky více

JAROSLAV PERDOCH

Ostrava – Z deseti na dvanáct let zpřísnil včera Vrchní soud v Olomouci trest Davidu Arbetovi (34) z Ostravy, který byl hlavou nebezpečného lupičského gangu. Ten si od června 2012 do dubna 2013 na své konto připsal třináct přepadení. Cílem byly mimo jiné banky, pošty a herny v Moravskoslezském kraji. Násilníci získali půl milionu korun. Olomoucký soud vyhověl námítkám státního zástupce, kterému se původní desetiletý verdikt pro Arbeta, uložený ostravským krajským soudem, zdál příliš mírný. A olomoucký senát mu dal za pravdu. Podle mluvčího Vladimíra Lichnovského je Arbete recidivista, který byl již za přepadení odsouzen, navíc má za sebou bohatou kriminální minulost. Na Arbeta se tak nevztahovala běžná sazba od pěti do dvanácti let, ale zpřísněná sazba, a to od 10,5 roku do šestnácti let. „Soud v rámci této sazby uložil dvanáctiletý trest, který je odpovídající a přiměřený,“ uvedl Lichnovský.

U dalších tří mužů soud rozhodnutí ostravského soudu potvrdil. Michal Najman (31 let), který se loupeží přímo účastnil, stráví ve vězení devět let. Andrej Kostovský (41 let), jenž hlídal v okolí, dostal pět let. Vladan Miljušević byl definitivně zproštěn obžaloby, jelikož jeho podíl na zločinech nebyl prokázán.

Samotná přepadení v různých sestavách provedli Arbete, Najman a další muži, který se ale před soud nedostal. Krátce po zadržení vyskočil z okna policejní budovy a vážně se zranil. Lékaři konstatovali poškození mozku. Jeho účast u soudu je zatím vyloučena.

Násilníci, maskovaní šátky, kapucemi a kšiltovkami, se objevili na Ostravsku, Frýdecko-Místecku a Karvinsku. Při prvních zločinech použili k přepravě kola a k zastrášení kulčikovou pistoli. „Začínali amatérsky. Později si ale opatřili plynové pistole a dokonce střelbyschopnou zbraň. Kvůli rychlému přesunu si půjčovali vozidla, kterými nahradili jízdní kola,“ popsal vývoj lupičského gangu státní zástupce s tím, že při po-



TREST. Šéfovi lupičského gangu Davidu Arbetovi soud zpřísnil trest z deseti na dvanáct let. Foto: Deník/Pavel Sonnek

sledních výpravách již používali luxusní auto VW Passat.

Jednou z obětí lupičů se mimo jiné stal pracovník směnárny z Frýdecko-Místecka. Sledovali ho z práce až k jeho domu, kde se na něj vrhli. Skrtili ho a k hlavě mu přikládali

elektrický paralyzátor tak dlouho, až upadl do bezvědomí. Místo očekávané mnohatisícové tržby si však odnesl jen hotovost a věci za tisíc korun.

Proti verdiktu olomouckého vrchního soudu není odvolání.

Oslava narozenin skončila mačetovým tancem

Ostrava – Nevdaný mačetový tanec byl tento týden k vidění v centru Ostravy. V dopoledních hodinách ho předvedl třiatřicetiletý notně opilý muž. Padesáticentimetrovou mačetou poškodil dva stojany s literaturou. Svědci kontaktovali policii s tím, že v uličkách rádi šilencec.

„Po přijetí oznámení byly na místo vyslány hlídky, které zjistily, že muž krátce po skutku odcestoval,“ uvedla mluvčí krajské policie Gabriela Holčáková. Ochránci zákona se ihned vydali po stopách výtržníka, jenž odjel tramvají směrem na Mariánské Hory. Zadrželi ho na zastávce Daliborova, zajistili také mačetu. Dechová zkouška na alkohol ukázala hodnotu 2,55 promile.

„Zadrženy sdělil, že předchozího dne slavil narozeniny a zřejmě alkohol požil ve větší míře,“ uvedla Holčáková. Škoda činí čtyři tisíce korun.

Muž je obviněn z výtržnictví. Hrozí mu až dva roky vězení.

Během posledních dnů jde již o druhý případ, kdy lidé nezvládli oslavu narozenin a poté dělali věci, nad kterými později jen nechápavě kroutili hlavami. Policie minulý týden zadržela dva muže (32, 33 let) podezřelé ze sprejerství. Jeden z nich ve Stodolní ulici slavil narozeniny. Při ranním návratu za ním v centru Ostravy zůstalo několik posprejovaných domů. Po upozornění svědků je krátce po činu zadrželi policisté. „Oba byli potřísněni barvou a přes plot právě odhazovali spreje,“ řekla Holčáková. Na mužích bylo vidět, že jsou pod vlivem alkoholu. „Dechové zkoušky vykázaly hodnoty dvě a zhruba 2,8 promile alkoholu,“ dodala Holčáková s tím, že ke sprejerství se nakonec přiznal oslavenec. Případ je vyšetřován jako poškození cizí věci, za které hrozí rok vězení. (per)

Srážka na kruhovém objezdu

Frýdek-Místek – Bez zranění se neobešla nehoda, která se přihodila v úterý ve Frýdlantské ulici ve Frýdku-Místku. Dva osobáky se srazily na kruhovém objezdu u prodejny Lidl. Pro zraněné musela přijet záchranka. (sru)

Seriál o novém občanském zákoníku

Rubrika je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka

SLOVO PRÁVNÍKA...



PETR KAUSTA.

Autor je advokát z advokátní kanceláře Kausta & Zientková & partneři.

Určení, kdo je otcem dítěte, má své nezastupitelné místo v občanském zákoníku. Určování otcovství je statusová otázka, která má význam zejména k určení toho, kdo bude nositelem rodičovské odpovědnosti nebo kdo bude povinen k výživě dítěte. V dnešní moderní společnosti lze otcovství popřít mnohem snadněji, než tomu bylo dříve, a to díky DNA testům, které dokážou s velmi vysokou, téměř se stoprocentní jistotou potvrdit, nebo vyloučit pravděpodobnost otcovství.

Nový občanský zákoník zahrnuje problematiku určování otcovství společně s určováním mateřství do souhrnného pojmu, kterým je určování rodičovství. Tradičně je stanoveno, že matkou dítěte je žena, která dítě porodila. Institut náhradního mateřství (v USA známý pod pojmem „surrogate motherhood“ nebo „surrogacy“) občanský zákoník neupravuje, i když s pojmem na jednom místě pracuje. Jde o § 804, který upravuje osvojení dítěte, jde-li o příbuzného v přímé linii či dokonce souro-

zence. O náhradní mateřství jde v případě, kdy určitá žena převezme oplodněné vajíčko, aby jej donosila. Po porodu se žena automaticky stává matkou bez ohledu na to, komu vajíčko patřilo, popřípadě kým bylo oplozeno. Dohoda o předání dítěte po porodu ženě, která poskytla oplodněné vajíčko, nemá právní účinky. O jiný případ jde tehdy, jde-li o oplozené vajíčko, které je následně přeneseno do dělohy ženy, aby jej donosila. V takovém případě není matkou dárkyně (žena, která poskytla vajíčko), ale žena, která dítě porodila.

Občanský zákoník obsahuje čtyři zásadní změny v rámci úpravy určování otcovství. První z nich je situace, kdy se narodí neprovdané ženě dítě počaté umělým oplodněním. Stane-li se tak, má se za to, že otcem dítěte je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas. Tato situace činila v minulosti problém, neboť otce dítěte lze do matřiky zapsat pouze na základě svědčící domněnky, oddacího listu, souhlasného prohlášení nebo rozhodnutím soudu. Nově se jedná o zvláštní půl domněnku, kterou se tato obtíž vyřešila.

Druhá změna spočívá v prodloužení kritické doby u třetí domněnky.

Další změnou, která se již projevila na konci účinnosti zákona o rodině, je výrazné prodloužení lhůty k popření otcovství, kdy popřít své otcovství lze nejpozději do šesti let od narození dítěte. Ke změně došlo na základě rozhodnutí Ústavního soudu (Pl. ÚS 15/09).

Poslední důležitou změnou je možnost prominutí lhůty, pokud je návrh na popření otcovství podán po uplynutí lhůty. Dříve tato pravomoc byla svěřena do rukou nejvyššího státního zástupce (§ 60 zákona o rodině).

Určování rodičovství – matka je vždy jistá, otec stále nejistý

PŘÍBĚH ZE ŽIVOTA

Pan Jaroslav Malina přicestoval do České republiky z Kanady, kam se před sedm a půl rokem odstěhoval za účelem získání lépe placeného místa. V Kanadě Jaroslav žije již pět let se svojí stávající přítelkyní, přestože před deseti lety uzavřel v České republice manželství s Martinou Malinovou. Do České republiky se Jaroslav vrátil s úmyslem se rozvést, aby mohl v Kanadě uzavřít manželství se svou přítelkyní. Manželka Martina však Jaroslavovi oznámila, že se mu před sedmi lety narodil syn, a proto si po něm nárokují

výživné, a to i zpětně. Pan Malina byl přesvědčen, že nemůže být otcem dítěte, neboť byl přesvědčen, že se mu ani trochu nepodobá. S prosbou o pomoc, jak tuto situaci vyřešit, se pan Malina obrátil na internetovou právní poradnu www.pravnlinka.cz.

Internetová právní poradna www.pravnlinka.cz.

RADA PRO PANÍ MALINOVOU

- Malinovi svědčí první domněnka otcovství, že otcem dítěte je manžel matky (§ 776 odst. 1).
- Šestiletá objektivní lhůta k popření otcovství již Malinovi uplynula (§ 785 odst. 1).
- Malinovi lze doporučit, aby podal návrh na prominutí zmeškání lhůty podle § 792 a s tím také žalobu na popření otcovství.
- Popřít otcovství může pan Malina zejména na základě testu DNA, který může otcovství vyloučit, nebo naopak potvrdit.
- Na prominutí zmeškání lhůty však není právní nárok, je proto na rozhodnutí soudu, zda popření připustí, či nikoli.
- Nepřipustí-li soud prominutí zmeškání lhůty, zůstává pan Malina domnělým otcem, přestože biologickým může být někdo jiný.

KDE PRÁVNÍ ÚPRAVU URČOVÁNÍ RODIČOVSTVÍ NALEZNETE?

- § 775 – 793 v části druhé, hlavě druhé, dílu druhém, oddílu prvním zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- § 415 – 426 v části druhé, hlavy páté, dílu prvním, oddílu třetím zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.

DOMNĚNKY OTCOVSTVÍ A JEJICH POPŘENÍ

Otcem dítěte je muž, jemuž svědčí zákonná domněnka. Nový občanský zákoník obsahuje tři a půl zákonných domněnek. Které jsou logicky seřazeny tak, že přednost má první domněnka před dalšími domněnkami a druhá domněnka má přednost před třetí. Níže uvedené domněnky lze popřít. Provádí se tak nejčastěji na základě znaleckého posudku znalce v oboru zdravotnictví, odvětví genetiky. Popření otcovství je však časově omezeno. I kdyby se dokázalo, že domnělý otec není otcem biologickým, po uplynutí lhůty k popření už není zbytlí.

První domněnka otcovství

● Narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí 300. dne poté, co manželství zaniklo (například rozvodem) nebo bylo prohlášeno za neplatné, anebo byl manžel matky prohlášen za nezvěstného, má se za to, že otcem je manžel matky. Uvedené pravidlo se neuplatní v případech, kdy v období od zániku manželství nebo prohlášení manželství za neplatné se narodí dítě ženě znovu provdané s jiným mužem, a to i před uplynutím

300denní lhůty. V takovém případě je otcem pozdější manžel. Zákon chrání i situace, kdy se narodí dítě v době mezi zahájením řízení o rozvodu manželství (podáním návrhu na rozvod) a 300. dnem po rozvodu manželství. Pokud manžel (resp. bývalý manžel) prohlásí, že není otcem dítěte, zatímco jiný muž prohlásí, že je otcem dítěte, pak se má za to, že otcem je tento muž, jestliže se matka k oběma prohlášením připojí. Prohlášení těchto tří osob se činí v řízení před soudem na návrh kteréhokoliv z nich. Návrh však lze podat nejpozději do uplynutí jednoho roku od narození dítěte.

Popření první domněnky otcovství

● Popřít otcovství dítěte mezi 160. dnem od uzavření manželství a 300. dnem po jeho zániku lze jen tehdy, je-li vyloučeno, aby manžel matky byl otcem dítěte (objektivně). Před 160. dnem od uzavření manželství lze popřít otcovství neomezeně (to neplatí, souložil-li manžel matky s matkou dítěte v době, od níž do narození dítěte neprošlo méně než 160 a více než 300 dní, nebo věděl-li při uzavření manželství, že je těhot-

ná). Manžel může popřít své otcovství u soudu do šesti měsíců (subjektivní lhůta) ode dne, kdy se dozvěděl o skutečnostech zakládajících důvodnou pochybnost, že je otcem dítěte. Nejpozději však do šesti let od narození dítěte (objektivní lhůta).

Druhá domněnka otcovství

● Má se za to, že otcem je muž, jehož otcovství bylo určeno soudem nebo příslušným matričním úřadem. Bylo-li takto určeno otcovství, může soud výjimečně i bez návrhu zahájit řízení o určení otcovství, pokud dojde k závěru, že takto určený otec dítěte nemůže být jeho otcem.

Nedojde-li k určení otcovství podle výše uvedených pravidel, může matka, dítě i muž, který tvrdí, že je otcem, navrhnout, aby otcovství určil soud.

Popření druhé domněnky otcovství

● Muž, jehož otcovství bylo určeno soudem, může otcovství k dí-

těti popřít, jen je-li vyloučeno, že by mohl být otcem dítěte. Nejpozději lze takto popřít otcovství do šesti měsíců ode dne, kdy došlo k souhlasnému prohlášení (dojde-li k prohlášení dříve, než se narodí dítě, počíná běžet šestiměsíční měsíční lhůta ode dne narození dítěte).

Třetí domněnka otcovství

● Má se za to, že otcem dítěte je muž, který s matkou dítěte souložil v době, od které neprošlo do narození dítěte méně než 160 (dříve 180 dní) a více než 300 dní, ledaže jeho otcovství vylučují závažné okolnosti (tím se také popírá třetí domněnka).

NEZAPOMEŇTE

● Řízení o popření lze zahájit pouze na návrh (§ 418 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb. – výjimkou je § 793 OZ). Místně příslušným soudem bude okresní soud, v jehož obvodu má dítě bydliště. Ve věci samé rozhoduje soud rozsudkem.

nepřehlédněte

staňte se fanouškem Deníku
www.facebook.com/msdenik.cz